

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Zilele de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
trăinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napolază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deak Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 10 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

Anul V.

Număr de Duminică

Nr. 11

Ce vrea M. Sa Monarchul!

(R) Maiestatea Sa prea bunul nostru Monarch nu scapă un singur privilegiu pentru ca să arate dorința sufletului Său. Și în totdeauna El spune că vrea pacea și buna înțelegere între popoarele Sale.

Așa, la 18 c. M. Sa primind în audiență pe deputații Iavorsky, Nitsche și Licht, cari i-au mulțumit pentru că a decorat, eată ce s'a întâmplat.

M. Sa întreabă pe Licht:
— D-Ta ești vice-presidentul sfatului cultural din provincia Moravia. Cum lucrează corporațiunea aceasta?

— Maiestate! — răspunde deputatul — de când pe temeiul despărțirii după naționalitate lucrăm în două secții, Patunci Germani și Cehi lucrăm pașnic și în pace, trăind în cele mai prietenești legături.

— Imi pare bine de cele ce'mi spui. Și așa avea numai o singură dorință: pilda aceasta să se urmeze și în alte părți. Imi pare, d'asemenea bine, că în sfârșit lucrează și parlamentul.

— Indesebi lucrează cu stăruință deputații corporațiilor economice.

— Imi pare bine că au început să lucreze și nădăjduiesc că lucrările nu se vor întrerupe în viitor.

Ce învățături se poate trage d'aci? Întâiu că pacea e cu puțință numai respectându-se dreptul fiecărei naționalități! Ast-fel, Cehii și Germanii din Moravia numai atunci au putut să lucreze și ei cu spor pentru propășirea neamului lor și a împărăției, când în pacea ce privește limba, s'au întocmit lucrurile așa fel, ca să ajungă la preț cât limba boemă cât și cea germană, dar nu ca în trecut, când limba germană era pusă cu silă.

Ear M. Sa și-a arătat bucuria, că înțelege pe acest temei, supușii Săi de osebite naționalități, lucrează cu stăruință, ear nu se mai ceartă. A mai zis apoi, că ar fi bine să se facă astfel și în alte părți!

Că în totdeauna, așa și de astă dată, M. Sa și-a arătat dorința ca fidele dintre naționalitățile împărăției Sale să i se respecte drepturile.

Dorința asta șovinistii maghiari nu vor s'o înțeleagă, ei ei vorbesc într-una de stat național unitar maghiar: adică toți o apă, Unguri să fim!

Vorbit-au însă și gândit-au astfel, că de mult, și Germanii din Austria, cari deși mai puțin la număr ca Cehii, Polonii, Slovenii, Românii și Italianii din Austria, totuși au stăpânit aceste popoare și le-a impus limba până mai anii trecuți. Azi însă, după ce s'au deșteptat toate neamurile, Germanii austriaci nu mai pot să ne-oștească limba celorlalte naționalități, și eată, însuși M. Sa se bucură dacă supușii Săi s'au putut împăca respectându-le drepturile de limbă, și convins că nici nu se poate alt-fel, M. Sa zice:

Pilda aceasta să se urmeze și în alte părți!

Cu alte cuvinte: fie-care să-și cultive limba sa și să-și grijăască adevăratele culturale, și nici un popor

să nu caute a răpi drepturile frașii și scrise în lege ale altui popor.

Înțeleg Ungurii aceasta? Dacă nu o înțeleg acum, vor înțelege-o mai târziu și vor recunoaște că așa trebuie să fie! Dacă nu de voie bună, de silă!

Crucea la universitatea din Budapesta. Înălțurată fiind pe nedrept și cu lipsă de scrupul din salele de învățământ de francmazonii stăpâni ai zilei, studențimea creștină dela universitate a așezat în zilele trecute din nou crucea în locașul cultural cel mai înalt din Ungaria. Studențimea protestantă s'a abținut de a protesta contra actului legal al tinerimei în mare parte catolice; dar' se vede că Jidanii și jidovismul sunt în ochii stăpânirii mai favorizați decât dreptatea și justele revendicări ale creștinilor. Ministrul cultelor, Wlassics, a dat ordin să se închidă de-ocamdată universitatea și s'a pornit cercetare disciplinară contra agitatorilor pentru cruce.

Studenții creștini însă sunt puternic organizați și curentul ce au pornit e întins. Nu e eschisă posibilitatea ca să s'gduie pe francmazonii cari sfidează crucea și nesocotesc caracterul unei instituții culturale creștine voiciferând că Ungaria e stat inter-confesional, adică necreștin, sau mai bine zis: jidovesc.

Afacerrea a ajuns în parlament, și va prezenta interesante și instructive învățături.

Unele zivre susțin că M. Sa urmărește cu via interes mișcarea pornită de studențimea creștină.

Indrăzneală mare.

(*) În loc să-și pună cenușă pe cap și să se certare să ceară, unul pentru-că l'a lăsat, altul pentru-că a îndrăznit să se amestece în afaceri cari nu i privesc și unde n'au cuvânt, d'ni dr. Rațiu și Ilie Daianu urmează iarăși, ca acum doi ani, și d'atunci încoace aproape fără întrerupere, să se amestece în afacerile bisericesti ale eparchiei Aradului, judecându-ne aspru pentru-că lucrurile aici se petrec altfel de cât cum li-ar plăcea lor. Acum doi ani, când cu alegerea de episcop, ei merseseră cu patima până a cere să fie omorâți ca, în America, fără nici o judecată, toți cei din Sinod cari au votat cu episcopul d'acum.

Ne am zis atunci: i-a orbit patima, dar își vor veni în fire, mai în urmă. Nu i însă așa. Și d'atunci încoace și în același limbaj față de capii bisericii dreptmăritoare a resăritului, crezându-se în drept ca ei să judece asupra a ori-ce se petrece în slul acestei biserici, par'că n'ar fi Sinod eparchial și Congres național bisericesc, chemat anume să priveghieze și să îndrepteze răul, dacă se ivește.

Astfel și cu privilegiul rătăcirii câtorva tineri din preparandie, cari n'au mai voit să asculte nici de profesori, nici de consistor, nici de Prea Sfințitul Episcop, ci în loc de a merge la școală, s'au dus să părăsască la Unguri așezăminte noastre scumpe, domnul Rațiu a lăsat să se publice în „Tribuna“ ocară cea mai josnică împotriva consistorului și a Episcopului aradan, ear mai eri îl vizerăm pe Daianu că are obrazul să scrie, tot în „Tribuna“, următoarele:

„Dacă ar fi fost vorba de a face un rău serviciu bisericii ortodoxe, apoi trebuia să fac — cel puțin pasiv, — ceea ce mi-se cerea — să tac, și să contribuiesc astfel la alegerea ce s'a săvârșit ...

N'a făcut însă — și s'a făcut de ris, pentru-că Sinodul a ales. Sinodul episcopesc a lăsat canoniceste ear M Sa de asemenea a dat înalta întărire alegerii ce s'a săvârșit împotriva voinței d'lor dr. Rațiu și Ilie Daianu...

Și totuși nici bătrânul Rațiu nici apucatul Ilie n'au învățat minte, ci și azi zic că ei știu ce era bine, ear Sinodul eparchial, cel episcopesc, precum și M. S. Monarchul, au făcut numai rău bisericii naționale române punând episcop pe Goldiș!

Cum așa? Foarte ușor! Așa zice Cicio, neprihănitul avocat Cicio, care șeade și el în Arad și știe ce se petrece în sinul bisericii ortodoxe române, deși nu ține, întocmai ca d'ni Rațiu și Daianu, de această biserică...

N'a fost deci destul ce a scris Măglaș și Cicio în „Tribuna“ și „Gazeta“, ci acum vine și Daianu, să-și spună și el cuvântul greu, să spună că avea dreptate când ca „director“ al „Tribunei“ și-a vrsat veninul asupra unei biserici române și a unui Sinod ales de credincioșii români, care n'a vrut să pună episcop pe cine vroiau ei, uniții!

Întrebăm însă: ce se întâmplă și ce răspundere leau asupra-le Românii de legea resăriteană, dacă mai acum șeade ani, se amestecau în alegerea celor trei candidați dintre cari M. Sa a numit pe unul mitropolit al Blajului? Și ce ar zice de pildă frașii nostri dela Blaj, dacă într'o bună dimineață s'ar pomeni că vine între ei un domnisor advocat gr. oriental din părțile Aradului și li-ar zice: am venit să vă fac Români, să vă învăț eu cum să conduceți biserică... Ear când veneratul consistor blajan, în care au scaun bărbșii cel mai luminați al mitropoliei, ar hotărî ceva și domnisorului i ar trezni prin minte să-î ocărăscă că nu sunt naționaliști, că nu știu să chivernisească cum trebuie și i-ar număla criminali într'o foaie aradană, de pildă, ce ar face cu acest om închipuit frașii dela Blaj? Nu l'ar lua oare de guler ori cel puțin s'ar întreba: da cine l'a trimis pe omul ăsta pa-coste peste noi, ce se amestecă el unde nu i fierbe oala?!

Și dl Rațiu n'ar da oare dreptate bășjenilor să facă și să vorbească astfel?

Fără îndoială că da!

Ei, de ce atunci gâzduiește și proșul Cicio și pe alui Daianu? Ce au domniț aceștia să se amestece în afacerile bisericești ortodoxe aradane?

Ori într'un consistor ortodox român, ales de voința poporului, să nu fie bărbați cu destulă dragoste pentru biserică lor, nici episcopii aleși de popor să nu fie cel puțin așa de buni ca un prelat și consistor gr. catolic în care au loc și dignitari numiți de stăpânirea ungurească?!

Este oare o însușire numai a greco-catolicilor ca ei să-și iubească neamul? Pentru a nu ne pierde în aceste părți biserică ortodoxă, simțul național și de dreptate, trebuie să ne fie controlor, ba chiar conducător advocatul Stefan Cicio (Pop) venit dela Gherla? Ori să ne dăscălească Daianu dela Blaj? Și să suferim ca episcop și consistor aradan, pentru-că n'a făcut după placul clienților d'lui advocat Cicio, să fie în fiecare zi înjurări în „Tribuna“? Și Daianu să mai aibă pe d'asupra și îndrăzneala să scrie, că a ocărit pe frașii sel de legea resăriteană pentru a slugi biserică — resăriteană?

Di Rațiu nu vede nici acum că slujăte celo mânași de patimi urite, ear' nu cauză națională! Slavă Domnului: biserică ortodoxă română e pusă ea pe temeiul destul de național pentru ca și fără povețele lui Daianu, Cicio ori Măglaș să-î fie chezășită propășirea, după cum și controlul consistorului nostru se face în Sinoade, ear' nu prin injuriile unor năbădășoși!

De câte ori vom vedea deci că „Tribuna“ publică din peana muiată în fiere a d'lor Daianu, Cicio ori Măglaș, îl vom lua la răspundere pe dl Rațiu și-î vom lega, cot la cot, între tinerii sel prieten, ca lumea românească să vadă cine face vrajbă între frașii.

Pripit.

(S) Serviciul statistic al țării a publicat rezultatul număratoarei populațiunii, ce s'a făcut în anul acesta; dar n'a apucat să-l publice în întregime, adică după naționalități, religiuni, ș. a., ci s'a publicat numai sporul peste tot al populațiunii din întreaga țară, după comitate și orașe.

Acest spor, în nece ani, adică dela 1890 până la 1900, s'a constatat a fi de 1,739.740 suflete, ceea-ce însemnează 9.96 la sută. Un spor nici prea mare, nici chiar de lepădat, dar care la toată întemplantarea pe oamenii cuminți nu poate să-i scoată din sărite.

Compatrioții noștri maghiari-șovinisti, gazetele lor „patriotice“ însă, par'ar fi apucați, de bucuria mare că s'a sporit tare neamul lui Árpád și o s'ajungă să ne copleșească pe noi naționalitățile și cu numărul, ca așa ei să se simtă și mai tari și mai în drept — vorba vine! — de a ne asupri pe noi naționalitățile.

S'au pripit însă cu bucuria, când după puținele date peste tot, au luat-o la sigur, că neamul unguresc s'a sporit mai tare în țară. Chiar unele gazete de ale lor, în grabă s'au desmeticit și în loc de a se făloși cu întărirea „alcătuirilor de stat“ — cum își zic ei — spun că mult dau de gândit, că sunt în paguba Ungurilor sporirile de populație cari se ved din statistica peste tot; adică, cumcă, între altele, Românii din Ardeal au întrecut în spor pe Unguri; Secuții au scăzut; ear în Țeara Ungurească acolo, unde s'a dovedit între Unguri sporul, el nu este prin nașteri, în chip firesc, ci prin năpădiri din afară, mai ales de jidani. Așa că nici o bucurie nu le poate face Ungurilor rezultatul număratoarei, nici o nădejde nu le dă, pentru a-și întări starea de stăpâni pe temeiul că ei ar fi mai mulți; ci tot starea veche rămâne, că ei, cari au pus mâna pe putere, sunt mai puțini în țară decât celelalte neamuri împreună, — și că sporul firesc ține tot aceeași cumpănă între ei și noi, ori cât ar căuta să ne copleșească, să ne maghiarizeze cu silă, și cu fel de fel de mijloace.

Ziarul „Alkotmány“, judecând eu de-a măruntul număratoarea, arată că în comitatele maghiare dintre Dunare și Tisza, e cel mai mic sporul de populație, socotit la sută, în asemănare cu procentul de peste toată țeara. Ear sporul cel mai mare (de Maghiari) — lucru ciudat! — s'a dovedit tocmai în comitatele din cari au emigrat cei mai mulți băștinași.

Cum s'ar talmăci aceasta? Se talmăcește foarte cu înlesnire: în locul celor emigrați a venit potop de jidani, cari toți se dau de unguri, ca să le meargă mai bine cu negoșul lor; — căci așa merge în țara noastră: dacă te dai de ungur, par'că și-ar fi pus Dumnezeu mâna în cap!

Asta însă nu însemnează tăria țării și nici a neamului unguresc, căci

inimă omului tot inimă rămâne, ear cei-ce se dau „după păr“ astăzi, și mâne fac același lucru. Ear cei-ce se încred în astfel de oameni, fac o mare copilărie. Cei-ce cred să se întărească cu așa *marfa*, își bagă primejdia în casă, care cu vremea le va sparge casa; uitând de tovarășie, dacă inima nu și-o simte bătând pentru acel neam, cu care s'a întovărășit și pentru pământul în care trăiește, tovarășul de azi pe-mâne este o primejdie, atât pentru Maghiari, cât și pentru țara întreagă.

Lăsăm de altfel, să urmeze aci spusesele lui „Alkotmány“ în această privință (Nr. 67):

Imigrații (năpăditorii) după abia câțiva ani de petrecere aici, se dau cel puțin 60% de maghiari, fiindcă așa cere negoiul. La aceasta mai pune că jidovimea de pe Alföld, din Budapesta și nu mai puțin și cea din orașe, se declară într'un foarte mic procent de naționalitate nemaghiară.

Oare putem noi să ne bucurăm de așa Maghiari, de așa spor? Câtuși de puțin. De așa fel de Maghiari n'avem trebuință; și statistica ni-ar prezenta de sigur o stare socială, raporturi culturale și sociale mai consolidate, o situație economică mai suportabilă, dacă din marea număr al națiunii s'ar scoate, s'ar scade acel fel de Maghiari. Mai contribuie la umflarea acestei statistice nu tocmai îmbucurătoare împrejurarea, că puterea numerică a Maghiarilor se mărește prin acei funcționari și persoane cu ocupații intelectuale, cari se declară de Maghiari, ce e drept, dar sau prin sentimente, sau prin înprăștierea lor în ținuturi locuite de naționalități, s'au după originea lor chiar, nu pot fi socotiți în masa poporului maghiar și nu sunt dovezi de forță expansivă a rasei maghiare.

La aceasta mai contribuie și împrejurarea, că în ținuturile locuite de poporul agricol maghiar — ne Maghiar cultural — cum e Alföldul și sâcimeea, media proporției sporului nu se ridică până la media generală de peste întreaga țară; ba dincolo de Dunăre stă cu totul jos față cu aceea. S'au sporit abia cu slabe procente: Baranya, 1.44; Fejér, 4.35; Győr, 3.60; Somogy 5.00; Sopron, 5.87; Tolna (-) 0.9; Vas 6.49; Veszprém, 2.66; Zala 7.21%. Ear aceste comitate sunt curat sau cel puțin precumpănitor maghiare. N'avem deci de ce ne bucura de uriașă dezvoltare a rasei maghiare; și mai ales n'avem motiv pentru care să fim încrezuți pentru forța de rasă, economică și culturală a maghiarimii.

Statistică economică încă nu avem, de naționalități și religioasă de asemenea. Când și acestea vor ajunge în publicitate, atunci numai vom pute să facem o comparație între raportul sporului național cu cel confesional, și atunci se va vedea că „mozaic“ sunt înscrși între Maghiari după rasă; și atunci va fi cu puțință de a pune în lumină obiectivă numărul de fapt și nu nominal al maghiarimii.

Atunci, — conchide „Alkotmány“, — credem că nu vom prea avea pentru ce ne bucura.

Demisia generalilor români.

La întrunirea publică, pe care au ținut-o Duminecă național liberalii din București în sala Băilor Eforiei, întrunire, la care au luat parte mulțime de cetățeni și toți fruntașii partidului, dl. D. Sturdza, primul-ministru și ministru ad interim de războiu a vorbit și despre demisia celor șase generali.

Eată, între altele, ce a spus șeful guvernului:

„S'a întâmplat că zilele acestea au

demisionat șase generali. Acești generali sunt oameni bătâni, vrednici și încercați în serviciul lor. Dându și demisiile, ei și-au făcut datoria către țară, căci și-au zis că trebuie să lase și pe cei tineri să-și facă și ei datoria cea mare. Aceasta e necesar, mai ales în armată, unde pe lângă înțelepciune și pricepere se cere și vigoare trupească. (Aplause).

„Prin retragerea lor au mai contribuit să se facă economii, ștergându-se din buget unele din locurile ocupate de ei și aceasta fără ca serviciile să sufere. (Aplause).

„Aveam pentru corpul intendenței doi generali, pentru corpul sanitar al armatei trei medici generali. Toți sunt bărbați capabili și devotați serviciului. Sunt șase și trei generali în capul serviciului sanitar și doi în capul intendenței. (Aplause prelungite).

„Dându și demisia, posturile lor se suprimă din buget, ear generalii de divizion vor fi înlocuiți cu generali de brigadă și cei de brigadă cu coloneli. Astfel, fără a lovi pe nimeni, căci nu e nici în gândul sau în obiceiurile noastre a face aceasta, vom spori economiile, că suntem datori a face în bugetul statului.

„In loc ca opoziția să vorbească rău de acești generali, ar trebui din contră cu toții să le aducem mulțumiri că și-au făcut datoria. (Aplause).“

Alegerile din România.

Sunt numai câteva zile, până se vor începe alegerile în România. Lupta electorală a început însă chiar din ziua venirii liberalilor la putere. Se pare însă, că în urma neînțelegerii ce domnește între capii sei, partidul conservator nu va prea lua parte mare la luptă. Mai mult chiar: în unele părți, astfel la Iași, conservatorii au făcut cartel electoral cu liberalii, prezentându-se la alegere pe aceeași listă. La Iași, hotărârea aceasta s'a luat cu majoritate de voturi și anume cu voturile junimistilor și radicalilor. Conservatorii vechi au protestat însă și comitetul central dela București, în cap cu Cantacuzino, Take Ionescu, V. Arion, Manu și alții, au desaprobat alianța electorală. Cu toate acestea, alianța electorală se menține și astfel de legături s'au încheiat și în alte părți.

Neînțelegerile acestea contribuie, ca între conservatorii unii să se țină departe de luptă.

Între aceștia este și dl N. Filipescu, certat cu Cantacuzino și Take Ionescu.

Că liberalii vor eși biruitori din luptă, nici nu suferă îndoielă. Ei au și candidat de mult, în toate părțile. Dintre ministri dl Sturdza este candidat la Ploiești și Brăila, două centre, unde sunt mulți Români de origine ardeleană; dl Aurelian candidează la Brăila (coleg. I. de Senat, ca și prim-ministrul); dl Spiru Haret candidează la coleg. I. de Senat din Buzău, alături de dl Anton Carp, unul dintre directorii Bancii Naționale; Stoicescu la Ploiești, dl Pallade la Bérhad; dl Brătianu la T.-Jiu, unde a fost ales deputat și ca oponent; dl Missir la București. Tot în București candidează și doi valoroși ziaristi liberali: N. P. Ianovici și Em. Culoșu, cel dintâiu director, cetalalt redactor vechiu al „Voinței Naționale“. Naționalistul bine cunoscut St. Sihleanu candidează la colegiul I. de Cameră din R. Sarat, ear' unul din buni financiari ai partidului, dl D. Protopopescu, directorul

„Creditului Rural“, candidează la Olt. Un alt bun naționalist, dl C. Cocias, precum și dl G. Eremic, de origine ardelean, sunt candidați la Brăila.

Până acum liberalii au ținut întruniri în mai toate orașele țării. Conservatorii la Ploiești.

Alegeri sinodale.

Duminecă se vor face alegeri pentru împlinirea locurilor remase vacante în Sinodul Aradan, și anume în cercurile: Arad, Lipova, Vinga și Halmagi.

În cercul Aradului grosul alegătorilor s'au grupat în jurul dlui Dr. Sever Ispravnic, tinerul și zelosul avocat din Arad; în cercul Vingei se susține candidatura dlui Vasile Pap, avocat al „Victoriei“; la Lipova venerabilul academician At. Marienescu, ear în cercul Halmagiului dl G. Serb, referent al senatului epitropesc.

Cunoscuți fiind toți acești bărbați ca fiind credincioși ai bisericii ortodoxe și Români bravi, nu ne îndoim, că alegătorii le vor și oferi încrederea lor.

Războiul buro-englez.

Până mai ieri alături, mai multe zile de-a rândul căpetenia armatei engleze din Africa, lordul Kitchener, și comandantul prim al Burilor, generalul Botha s'au sfătuit împreună asupra felului și condițiilor, de a încheia pacea, după o război atât de îndelungat.

Vesti mai noue spun însă, că deși Englezii ei înșiși ar dori o pace cu Burii, prevăzând mari încercături în China, dar neîmplinind condițiile puse de căpeteniile Burilor: — pace nu va fi, ci Burii vor să urmeze războiul și mai departe. Asta ar fi pe scurt starea de lucruri în Africa, și în fața ei eată ce se vestește chiar din Londra, cu data de 19 I. c.:

„Nemulțămirea a crescut acum atât de mare în armata engleză, încât guvernul Engleterrei e silit să ia cele mai întinse măsuri, pentru-ca să împiedice fuga în masă a soldaților. Numărul fagarilor e acum înzecit mai mare și pricina e cu deosebire, că Yeomenilor li-se dă o soldă de cincă și'ingi pe zi, pe când soldații de rând car' eată numai un șiling pe zi. Dacă trupele de rând nu li se va îmbunătăți solda, atunci e aproape sigur, că recruții englezi din estan vor fugi din oaste până la unul.“

La constăturile din urmă asupra condițiilor de pace între Burii și Englezi, Shalk Burger, președintele substituit al Transvaalului, a pretins: recunoașterea deplină independenței interne a statelor bure și amovarea din post a guvernatorului Milner, ear în schimb acesteia statele bure recunosc suzeranitatea Engleterrei în toate afacerile externe și cedează Engleterrei teritoriul minelor de aur.

Se pare însă că Englezii nu vor să accepteze propozițiile Burilor; ear' așa, nevoind să cedeze și nerecunoscându-se ca învinși, — vor continua războiul până la ultima picătură de sânge pentru eluptarea independenței amândoror republicilor bure.

Astfel tratativele de pace se par deocamdată zădărnice.

ULTIME ȘTIRI.

Afacerea crucii.

Budapesta, 21 Martie. Tinerimea universitară a ținut o întrunire, în care s'a hotărât că, îndată ce se va publica decizia ministerială privitor la îndepărtarea crucii din sălile universității, vor face un Memorand către M. Sa Mon-

archul, rugându-l să intervină pentru a se respecta caracterul creștinesc al universității. Memorandul îl vor subscrie toți studenții creștini.

Studentii lutherani și calvinți au declarat, că n'au nimic împotriva crucii și vor subscrie și ei Memorandul.

Din România.

București, 21 Martie. Budgetul ministerului de războiu, care mai înainte se ridica la suma de 46 milioane, a fost redus la 41 milioane.

S'au realizat ast-fel economii de 5 milioane, din care 1 milion va servi pentru armament și aprovizionări.

Economiile sunt mai mult asupra capitalelor de cheltueli nefolositoare și de prisos, care figurau în bugetele anterioare.

S'au redus cheltuelile la limita pe care trebuințele neapărate ale ofițerilor o cer, și s'au suprimat și ofițerul, care pe lângă că erau un lux, dar de multe ori împedica bunul mers al treburilor militarești.

Așa, bună oară, ce rost avea un comandament al marinei în București, când centrul operațiunii flotei române sunt pe la Marea-Neagră și la gurile Dunării? Sediul tuturor acestor operațiuni e la Galați, unde de altfel statul a instituit propriul comandament și l'a provăzut cu tot ce era necesar, pentru-ca serviciul să nu sufere. Ori-cine își poate închipui, cât de greu era ca trebile să meargă bine, atunci, când comandamentul era la București. În tot momentul când ar fi fost nevoie ca subalternii din Galați, Constanta, etc., să discute cu șeful lor asupra nevoilor marinei, sau când acesta era chemat să se deplaseze din Capitală pentru interes de serviciu, cât timp trebuia să se pearză și statul câte cheltueli trebuia să facă cu toate aceste deplasări și misi? Se plăteau diurne chiar de câte 30 lei pe zi de persoană superioară.

Pentru-ce? Pentru-ca acesta să meargă să-și îndeplinească datoria impusă prin lege și pentru care primia deosebită salari. Ori dacă vre-un vas străin ancora în port și după obicei căpitanul vasului ar fi voit să facă vizită comandantului flotei, apoi trebuia să vină la București să facă asta, fiind-că la Galați nu-l găsea. Și când acesta trebuia să-i întoarcă vizita, apoi urma să meargă și el la Galați, să găsească pe căpitanul vasului străin, etc., etc.

Și câte alte multe nepotriviri de acestea, atât de împovărătoare pentru stat, n'au mai fost șterse din budgetul actual!

Războiul ruso-japonez.

Londra, 21 Martie. În încercăturile ivite între puterile mari, interesate în China departată, apare acum un nou moment serios. Pe lângă dușmănia dintre Rusia și Englitera, anunță anume, că un războiu e pe cale să izbucnească între Rusia și Japonia, tot din pricina ostilităților pentru China. În vederea acesteia, Japonia a mobilizat întreaga flotă.

Tulburări de studenți în Rusia.

Petersburg, 21 Martie. Tulburările studenților universitari au luat acum dimensiuni foarte mari și au degenerat în lupte cu vătărări de sânge și cu morți. Oaza comandată în contra studenților revoltați, s'au vădit erii adevărate măcături între studenți dintre cari au căzut morți 12 înși și o dușmănie studentă.

Burii din nou la luptă.

Londra, 21 Martie. Din Sudul Africei sosesc acum noul știri senzaționale: Lupte înfricoșate decurg eată între Englezi și Burii.

Din Banat.

Răspuns dlui Teaha.

In Nrul 36 al „Tribunei Poporului“, am dat un articol despre fapta necreștină a săvârșit-o preotul Teaha, adică: el ar fi dat orl, mai bine, cu știrea lui s'a îmbrăcat Iosif Pojar in sf. odăjdii făcând batjoră din ele.

In Nrul 41 al „Tribunei Poporului“ iese răspunsul. Dar ce a răspuns dl Teaha? Așa răspunde omul, care se simte nevinovat, prin declarațiune, că sunt un mircios, calomniator și om de nimica?

Eu însă Vă mărturisesc că nu-l pricep pe dl Teaha, ce voește să zică prin declarațiunea sa; ba cred că nici Dvoastră nu-l pricepeți.

Da, îl pricepeam cu toții, dacă Teaha ne explica totul dela început cum a fost; macar și in mod laconic, să fi răspuns adică: „Cu știrea mea nu s'au dat odăjdii, dar nici nu știu, ca un nechemat să fi fost îmbrăcat in ele, adică moscat (bloj) și de aceea voi căuta satisfacție pe calea judiciară“. Și apoi putea să-mi dea epitetele ce mi-le-a dat, pe cari nu le merit, ca unul care voește să apăr așezămintele date de Iosif Christos și încredințate celor cari serveșc sf. altar, ca să le păstreze cu cea mai mare scumpătate!

Oare nu era mai bine, ca dl. Teaha să fi tăcut ca peștele in rădăcină și să nu mai fi incomodat pe On. cetitorii cu declarațiunea sa?

Pentru-că știut este și am dovezi, că e vinovat, și de vinovăția aceasta nu-l poate scăpa nici chiar judecătoria, statul, deși se laudă el pe sine (unul care e in sânge adevărat românesc nu se laudă in statul).

Știm și aceea, că biserica lucră pentru stat, statul pentru biserică spriginind-o in cas dacă se ivește vre-un păcătos, necreștin sau alte necuviințe in contra ei.

Și de-aceea am speranță, dacă auto-criticele bis. gr. or. nu se îngrijesc ca să pedepsească păcatul comis in Ligeth, datațiunea va avea statul, forurile civile a apăra așezămintele lui Chr., de oare-ce acum nu ne aflăm in timpul păgânătății, ci al creștinismului.

Is. Christos când a dat așezăminte sf. bis., pe toate le-a încredințat persoanelor sfințite, demne, nu crâșnicilor, persoanelor nedemne, pentru-că nu aceștia vor fi responsabili, ci cei chemați.

Să trecem ear la sf. odejdii, cari s'a batjocorit, și să zicem că acelea nu s'au dat cu știrea lui Teaha, fără veste îl vede pe nevinovatul Pojar îmbrăcat in ele. Oare ce datorință avea preotul? Să-l provoace a le depune și a-le duce de unde le-a luat! Chiar dacă numai ar fi auzit, să se fi informat și apoi să-l fi dat pe mâna judecătoriei.

Dar se înțelege, aceea Teaha n'a putut face, de oare-ce își călca cuvântul permițând a le lua și earșii a porunci să le depună îndărăt; cu greu o putea face.

Deși poate va căuta să amăgească pe cineva voidind a scăpa și a mă dobândi pe mine, dar cred că nime nu-și va da sufletul diavolului pentru Teaha, ci lui Dumnezeu, spurând numai adevărul, nepărtinind pe nime, ci apărând cele dumnezeiești, adică așezămintele Mt. Chrt., pe care tot creștinul adevărat are datorința a le păstra cu scumpătate, venerându-le. Afându-se un nenorocit ca să spună neadevărul, acelaia îi zic că e un cadavru viu neștiind ce zice, ca și Teaha când mi-a dat epitetele.

Și dacă totuși forurile civile îl vor apăra, la judecata dumnezeiască nu va avea sprigin și mântuire, deoare-ce știut este din Sf. Scrip: Toate păcatele omului se vor ierta, numai cel in contra Duhului sft nu se va erta nici acum, nici in viața de apoi!

Lui Iosif Pojar să-i ierte Dumnezeu păcatul îmbrăcării in sf. odăjdii, deoare-ce e nevinovat, neștiind însemnătatea lor. Preotului Teaha îi citez cuvintele, „Intoarce-ți odăjdiiile pe dos“, eară acelea neltorcându-se, ci îmbrăcându-le cum se îmbracă, voește acum el a întoarce toate pe dos poate și de necaz trecând învățătorul la gr. ort. și rămânând el singur a se necăji cu școlarii.

Voiteg, in 5 Martie 1901.

Teodor Sandru,
teol. ab. și inv. sub.

Adunarea gener. a „Timișanei“.

(Coresp. particulară a „Tribunei Poporului“).

Timișoara, 18 Martie, n. 1901.

Am participat și eu la adunarea generală ordinară a „Timișanei“, care s'a ținut azi.

Raportul direcțiunii a fost urit călțait. La desbatere au luat parte — părtinind proasta manipulare a direcției: Hamsea și Putici. Contra și cu argumente temeinice au vorbit Dr. Cosma, Ionaș, preoții Iancu și Teaha.

Dr. Cosma a propus vot de neîncredere întregii direcțiuni. Propunerea a insinuat-o cu subscrierile, in sensul statutelor, eară votarea aceasta să se facă in mod secret.

Președintele Rotariu văzând că e in pericol de-a căde și pe d'asupra de-a le mai lăsa și casa cumpărată de la soacra lui prin maherul de protă, ca împunși săriră: Hamsa a face contra-propunere de-a se trece la ordinea zilei și a nu se procede la asemenea votisări deastroase. Rotariu, stăpân peste „Timișana“, a pus la vot părerea lui Hamsea, a lui Cosma nici n'a luat-o in considerație, n'a voit, in zădar a reclamat și a protestat Dr. Cosma etc., căci Rotariu a purces ca volnicie zicând: „nu admit la votare!“ Frumoasă procedură.

Dr. Cosma a insinuat recurs la tribunal.

Rotariu, tot in mod volnic i-a răspuns: „nu se ia la protocol, poți recurge unde voești!“ Această violentă procedare de la un director, macar destul de interesat in cauză, a fost condamnată, dar n'a avut in cotro, căci de ajungea la votare propunerea d-lui Dr. Cosma, direcțiunea n'avea decât să plece!

Indignația acționarilor era la culme, de aceea degrabă volnicul director suspendă ședința spre a se consulta asupra persoanelor de alegere in comitetul de supraveghiere. Insuși directorul apucă a corteși până ce acționarul Ionaș nu i-a rupt nasul.

S'au ales in comitetul de supraveghiere: Dr. Cosma, Gherdan, Tempea și protopopul Pinciu.

Nemulțămirea cu rezultatul operațiunii, cu multele descrieri de zeci de mi și cu cumpărarea acelei hurube de case, o putea ceti omul de pe fețele tuturora; dar' le lipia curagiul de a-și deschide gura.

Onoare dlui Dr. Cosma, care cu o bărbăție adevărată și deamnă a dovedit, că mai presus decât interesele particulare, sunt interesele acestui institut, unde neamurile s'au știut in-cuibă — pe furis; onoare și domnului Ionaș, care fără rezervă spunea câte un adevăr volnicului director.

Recunoștință merită și preoții Iancu și Teaha, cari numai la interesele institutului se cugetau când vorbeiau.

Directorii: Rotariu, Hamsea și Putici, adunați într'un mănunchiu, dacă azi au scăpat, nu vor scăpa mâne de rușinea ce in adevăr o merită. Vom mai vedea: o zic toți acționarii.

Dela Mehadia.

Intimpinare. Onorate Domnule Redactor! In Nr. 8 de dtul 2 Martie al prețuitului D-voastră ziar ce redigiați, a apărut sub rubrica „Concert și teatru in Mehadia“ un raport special, la care ca răspuns ne rugăm a publica următoarele:

Raportul din întrebare mistifică lucrurile, refăcând fapte grave, atât pentru conducător, cât și pentru unit preținși băștinai Mehadiiți.

De vr'o căji-va ani încoace in tot carnavalul țărani din Mehadia, condus de fruntașii lor, au aranjat câte-o reprezentațiune teatrală sau concert împreunat cu joc, la care au participat toate elementele de bine, ba chiar și mulți străini. Așa a fost in anul trecut și înainte de aceasta cu doi ani. In anul curent s'a luat din partea unui singuratic, pretins conducător, inițiativa pentru aranjarea concertului și reprezentațiunii teatrale îndatinat.

Ne permitem însă a obiecționa, că conducătorul, care abia de câte-va luni petrece in Mehadia, n'a avut nici ocaziunea, nici timpul a cunoaște împrejurările locale, nici oamenii, nici voința de jertfă și de sprigin a acelora. Și numai împrejurarea aceasta poate să-i servească de scuză, că luând inițiativa in mână, a produs prin pla-

Poesii populare.

(Din Bănat.)

Stejărel cu frunză deasă,
Tu mi-ai fost mândră aleasă,
Mi-ai fost dragă pururea
Și eu ție-asemena

Stejărel cu frunză rară,
Dar acum din primăvară
Nu știu ce ți-ai pus de gând
Doar' vrei să mă lași plângend?

Ști tu, mândră, ce mi-ai spus
La isvor când tu te-ai dus,
Să-mi fi dragă numai mie
Și-i fi a mea pe vecie.

Dar acum tu ți-ai uitat,
Jurământ că ai legat;
Ai de grije numai bine,
Că tu-i plânge după mine.

Că eu de te voi uita,
E uitată steaua ta;
Doară eu fecior de munte,
Mi-oiu găsi mândruțe multe.

Stejărel pom inverzit,
Șase luni eu te-am iubit;
Frunză verde frunzuliță,
Cu o curată credință.

Dară tu credința ta
Ai jurat-o ș'altora,
Stejărel cu frunza verde,
In fată nu te încrede,
Că te poartă cu minciuna
Toată ziua, toată luna,

Gura ș'ochii femeest
Te face să nebunești!
Fata una îți vorbește
Și la alții ea gândește,
La alții mai frumusei,
Cari îi fac pe placul ei.

Cât fecior eu voi mai fi,
Nu m'oiu mai îndrăgosti;
Fetele-ș înșelătoare,
De inimi prea răpitoare.

Cine-a scornit dragostea,
Rupă-i-se inima,
Că dureri am suferit
Pân'am fost îndrăgostit.

Culese de: Stefan Murgu,
pedagog.

MUSA SOMEȘANĂ.

(Partea a II.)
—Doine, hore și satire populare române din
giurul Năsăudului.—

ADUNATE
de

Iuliu Bugnariu Sălăuștanul.

Incă dela anul 1884, ca învățator tinăr in comuna Rodna-nouă (districtul Năsăudului), am început să mă ocup cu adunarea de material din literatura populară română, și astfel, in decurs de mai mulți ani, am ajuns să formez o bogată colecțiune de balade, romane, doine, hore, satire, legende, colinde, bocete, anecdote, povești și datini populare, toate adunate din giurul Năsăudului.

Din colecțiunea aceasta am publicat mai multe bucăți in „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov, in „Foișoara“ lui Grigore Sima al lui Ion din Sibiu, in „Familia“ din Oradea-mare și in „Gazeta Poporului“ din Timișoara; ear' mai târziu, la anul 1892, am scos la iveală in editura tipografiei „Aurora“, proprietar A. Todoran in Gherla, o broșură de poesii populare sub titlul: „Musa Someșană“. Partea I. balade și romane populare din giurul Năsăudului.

Asupra acestei broșuri au apărut la timpul său și câteva recenziuni destul de favoritoare. Intre cari amintesc recenziunea din N-rul 1 dela 5/17 Ianuarie 1893, publicată in foișoara „Telegrafului Român“ din Sibiu.

Dar' cu toate acestea, partea cea mai mare din colecțiunea mea de literatură populară zace incă nepublicată, și cred, că ar fi păcat, dacă aceea ar rămâne numai in manuscris.

Deci cu această ocaziune scot la iveală partea II-a din colecțiunea mea, dar' nu in broșură separată, fiindcă n'am mijloacele trebuitoare, ci in coloanele ziarului „Tribuna Poporului“ (N-rul de Dumineca), care este destul de cetit de țărani nostri români, dela cari au isvorit aceste frumoase plămuri poetice.

Incep deci publicarea lor cu numărul de față:

Codrule cu frunzi galbene,
Cum aș face plaiu priu tine?
Să mă duc la mânăstire,
C'acolo-s două copile

Pătimașe ca și mine!
Pătimesc cât pătimesc,
N'am cui să mă jăluesc.
Jălui-m'aș și n'am cui,
Jălui-m'aș codrului,
Codru-i verde, nu mă crede,
Nici in doi ochi nu mă vede;
Jălui-m'aș la isvoare,
Isvoarele-ș curgătoare
Și 'ndărăt ne'nturnătoare.

Puculiță mândra mea,
Când pe noi ne-or judeca,
Frunza 'n codru s'o usca;
Când pe noi, ne-or legiu,
Frunza'n codru-o gălbini;
Când o fi legea mai mare,
Atunci ne-om iubi mai tare.

nul fără rost al reprezentației, ce voia să execute cu poporul, cel mai mare reșens la toți oamenii eari au un crer logic cugetător. Cu săptămânii înainte de petrecere se vorbia cu pozitivitate, că programul reprezentațiilor are să fie următorul: „O scenă din viața militară”, piesă teatrală, care de fapt s'a și jucat; apoi d-nul preot Dr. Constantin Dure (cu ce drept i-se atribuie titlul de Dr., este afacerea raportorului special al D-voastră) și cu una dintre fetele Cinghița, va cânta cu acompaniament de pian „Die Beichte”, ear un țeran din loc avea să cânte cu acompaniament o poezie germană „Mein Elend”. In privința aceasta și pentru instrucția executării programului amintit, in care, firește, avea să fie și alte piese afară de cele amintite, au început și s'au ținut probe, așa încât trebuia să primim ca fapt, că acest program avea să se execute.

Ne permitem a poenta împregiurarea, că persoanele, cari aveau să execute cântarea pieselor germane, fiind din generațiunea tină, abia știu ceva ceti nemțește.

Ajungându-ne la cunoștință atari fapte, am devenit nedumeriți față de împregiurarea, că țerani și țerance române, in loc de-a cânta melodiioasele noastre doine, sau cântece populare, au să-și frângă limba cu executarea de piese germane fără de nici un scop, pentru-că puținii nemți, cari locuiesc in Mehadia, de când există ei aici, n'au fost atât de complesanți față de majoritatea română, să execute oare-când-va vre-o piesă, sau să cânte vre-o cântare românească. Ce e drept, s'ar pute scuză cu aceea, că sunt atât de puțin, încât ei de sine stătători nici când nu au dat vre-un concert; și astfel nu au avut ocaziune să cânte cântări românești. Această împregiurare însă ca scuză nu se poate primi, pentru-că inteligența germană din loc cu cea română in mai multe rinduri au dat reprezentații și concerte împreună, la cari Românii au cântat și jucat nemțește, dar nici un membru al inteligenței germane nu a primit să cânte sau să joace românește.

Ne mai punem in nedumerire împregiurarea, că On. nostru părinte are să se pună pe bină pentru cântarea unei piese, al cărei subiect este luat toată din dogmele preoțești, și sincer recunoscând, nu ne convenia ca să vedem acestea toate tocmai dela un preot român, care este tot-odată și conducător tractual protopresbiteral, cu atât mai virtos, că noi o considerăm împregiurarea aceasta ca incompatibilă cu starea lui socială.

După toate acestea anul dintre noi cești pretinși rătăciți, care trăia cu părin-

tele Dure in cel mai posibil raport amical, într'o bună dimineață l-a cercat in locuința lui privată, întrebându-l dacă cele expuse de noi corăspund adevărului, la ce el răspunde — da! — După primirea acestui răspuns 'i-s'a pus in perspectivă raporturile locale și nedumeririle noastre, rugându-l, ca pentru împedecarea neînțelegerilor să absteie dela executarea programului amintit, la ce D-sa a dat un refuz strașnic — nu! — zicând că el calculează mult la inteligența străină din loc, și prin aceste piese voește să o ademenească; totodată i-am declarat atunci, că noi nu numai nu vom lua parte, la un concert popular cu atare program, dar ne vom da toată silința posibilă, ca concertul popular mai bine să nu se țină, decât să se execute cu programul amintit.

Cu atât mai virtos credeam noi de neadmisibilă executarea programului din întrebare, cu cât in direcțiunea aceasta nici când din partea străinilor nu s'a făcut nici o pretensiune nici cu ocaziunea concertelor de mai nainte, unde străinii puțin luaseră parte.

Și cumpenind împregiurările sociale și politice in țara in care trăim, cugetam că începutul acesta poate să fie cuiul lui Pepelea in fortăreața țărânelor noastre, care singură ni-a mai rămas, și prin aceea mănepoimane, să vină alți oameni cu alte pretensiuni, cari nouă nici când nu ar pute să ne convină, impunându-ne un program de petrecori, de cari s'au mai întâmplat și in alte societăți, cugetând astfel, că dacă poporul nu voește să-și petreacă in felul său, apoi să-și petreacă într'o formă impusă.

Este lucru foarte natural, că după acestea s'au început capacitările morale și materiale, ca cel puțin să nu se afe între țerani coadă la topor, care să cânte nemțește atunci, când pot să-și petreacă românește, cântând piese românești, de cari avem destule și foarte frumoase.

Pentru-că și așa numai atari ocaziuni ne sunt deschise, unde putem să ne delectăm in cântecele noastre populare și in ascultarea poeziilor noastre naționale, fiind acestea eschise din școale și din alte manifestațiuni ale vieții noastre sociale. Lucru foarte natural, că capacitările nu au mers, după cum zice raportorul D-voastră, in ascuns și ca sobolii, ei deschis și pe față, ca oamenii conștiinți de corectitatea causei, ce o reprezentăm. Și nu e lucru de mirare că despre disensiunile dintre noi au luat cunoștință și străinii, simțindu-se vătomați in ambițiunea lor; chiar dela început au luat o poziție mai ostilă față de concertul popular

din est-an, decât față de cele din anul trecut. Au început firește și ei să ne bombardeze, că suntem prea separatiști români; astfel am ajuns între două focuri: Românii declarându-ne că lucrăm contra intereselor lor, ear străinii că suntem prea separatiști.

Acestei împregiurări este a se atribui că in acest an ostentativ s'au obținut de-a participa la petrecere; ear nu după cum zice St. D-voastră raportor, că am umblat din casă in casă, pentru a capacita să nu iee parte, despre ce On. cetitor ne preocupat încă din cele expuse până acuma s'a putut convinge, că nici nu a fost de lipsă. Acei oameni de bine, cari cunosc raporturile din fosta graniță bănățanească, vor fi știind ei de sigur, că între generațiunea veche, la care se declară a aparține și băștinașul Mehedințan, sunt mulți cari și astăzi cu mult mai mult se însuflețesc pentru limba nemțească, decât pentru cea românească. Și acestei împregiurări trebuie să i atribuim exploziunile fără sens ale băștinașului din Mehadia.

Stând astfel lucrurile, într'o bună dimineață dl prim aranjier și conducător întreprinde o călătorie de mai multe zile, din care reintorcându-se, ca cu o lovitură schimbă tot proiectul din program, lăsând afară piesele nemțești, le înlocuiește cu piese naționale populare românești. Se vede că ceea-ce nu ni-a succes nouă, i-a succes călătorilor de câte-va zile. Eram, de sine înțeleș, cel mai voioși și entuziasmați pentru schimbarea lucrurilor in direcțiunea aceasta și ne deciseseam să-i dăm concertului tot sprigul nostru moral și material. Când colo, ce să vezi? De odată încep cele mai bătărane și mai fără rost amenințări, cari au mers până la amenințări cu bătae. Noi de sine înțeleș știind că cu ocaziunea unei petreceri, se găseac și oameni „in flori” voind să evităm ori-ce neplăcut și scandal, trimițându-ne obolul nostru material, personal ne-am reținut de a lua parte. Știam noi bine, că este cineva mai mare decât D-nul conducător și prim aranjier, a cărui susceptibilitate era atinsă chiar prin împregiurarea, că programul a fost silit să se schimbe, care va căuta toată modalitatea, ca întreținerea noastră la pe recere să fie cât se poate mai neplăcută.

Aceasta a fost pe scurt starea faptică a lucrului, cu ocaziunea concertului popular din Mehadia. Că intru cât suntem rătăciți și intru cât am lucrat in contra intereselor poporului, judece cetitorul ne preocupat. Conștiința noastră este liniștită, că prin procedarea noastră am împedecat o începere și o înoire cu totul greșită.

Înainte de a încheia voim să facem încă unele reflecțiuni băștinașului Mehadințan, care in corespondența sa înfățișează lucrurile astfel, ca publicul mare cetitor ușor să poată crede că raporturile economice și sociale din Mehadia s'au stricat de-atunci, de când am venit noi cei doi venetici in comuna aceasta, ceea-ce nu corăspunde adevărului, fiind noi abia de doi ani in Mehadia, ear raporturile de astăzi au fost și atunci poate că mai desolate decât astăzi.

De-asupra Mehadiiei veghează ca o sentinelă, bătută de vremuri, înaltul Străjeț, pe fruntea lui având piscul Achim.

Pe acest pisc bătut de ploii și viscole șade băștinaș Mehedințan, de zeci de ani și doarme, doarme somnul greu! Și foarte e de mirare, că, deși viscole grele ale vremii sociale, care de zeci de ani au trecut peste el, cu cea mai mare vechemență, nu au putut să-l deștepte, astăzi o mică adiare de zefir l'a trezit, ear trezindu-se a privit cu ochii și a ascultat cu urechile, a văzut și a auzit, neștiind ce vede și ce aude. Că dacă ar fi stat acolo pe înălțime ca o sentinelă adevărată, ar fi putut să vadă multe de toate. Ar fi putut să vadă, că toate popoarele se deșteaptă și voesc să înalteze, numai ai băștinașului compatrioți stau pe loc, ba se dau chiar coadă la topor in mâna străinilor, cari au început să-i copleșească. Deja cu zeci de ani mai înainte filoxera a nimicuit viile, cari au fost baza bunei stări materiale a poporului; și ei dacă ar fi fost trează, ar fi strigat din vârful lui Achim: Bunilor Mehedințeni! sădiți pomi in grădini voștri, lucrăți cinstit și cu diligență pământul udă cu sângele strămoșilor voștri, că acela vă va da copiii pânea care desvoltă in sânge iubirea de patrie și neam. Ar fi strigat: Tovarăși! cultivați legume in grădini voastre, că acelea vă dau traiu și pot valora in piața din loc și din băile Harculane, nu vedeți voi Bulgarul cu mura lui străină, cum câștigă bani din legumele cultivate pe pământurile voastre, pentru cari vă plătește chiria grea.

Apoi, dacă s'ar fi uitat ca o sentinelă adevărată, ar fi văzut, că nu acei ce strigă prin cafenele sunt adevărații binevoitori ai poporului, ba s'ar fi convins, că persoanele, pe cari le lauda, abia merită acea laudă apoi dacă și-ar fi plecat privirile in una din cafenelele din Mehadia, ar fi văzut faptele fără păreche in analele purtării morale, a unei persoane culte. Nu numai odată ar fi putut vedea, ba chiar și auzi sbierături nearticulate ale unui adorator al zeului Ezechus, ba poate ar fi văzut cârnațul plin de sânge cu dintele lui Triton.

Ne-am iubit, mândră, ntr'ascuns,
Cine ne-a văzut, ne-a spus;
Cine și-a răcit gura,
N'ar ajunge Sâmbăta,
Să-și vasă grajdul cu boi,
Nice staulul cu oi,
Nice ocolul cu vaci,
Că ni-am fost perfiți de dragi!

Frunză verde păstăiată,
Îndrăgit-am o bîiată,
Și ntr'atîta i de frumoasă,
Ca luna de luminoasă,
Cu cămașă de mătăasă,
Cu poale de sirm'aleasă.

Frunză verde-a călnii,
De doru-i oiu nebuni;
Frunză verde iasomie,
De tinăra s'a dat mie,
De tinăra, de brudie.

Vine cucul de trei zile
Peste munți, peste movile,
Nicărit nu se alină
Până la mine'n grădină,
Și se pune pe-o turtea
Aproape de casa mea.
Eu zic cătră cuc să-mi cânte,
Dar' el zboară'n sus pe munte,

Eu zic cătră cuc să-mi tragă,
Dar' el zboară'n sus pe crangă.

Frunză verde de măr dulce,
Mult mă mir de tine cuce,
Vara vii, vara te duct,
Mă mir: eara ce mănânc?
— Eu mănânc mugur de fag
Și vin de vă cânt cu drag,
Și beau apă din isvor
Și vin de vă cânt cu dor.

Nu știu pentru-a mele fapte,
Ori pentru-a mândrii păcate
Trag urit și greutate;
Nu știu pentru-a mele rele,
Ori pentru-a mândrii greșele
Trag urit și-atîta jale.

Măiculică dulcea mea,
Vai de inimoara mea!
Vai și de zilele mele,
Una-i bună zece's rele;
Fi-ți-ar, măicuță, păcat,
Că amar m'ai blăstămat,
Când, maică, m'ai legănat:
Să am casa cucului,
Și odihna vîntului.
Fi-ți-ar, măicuță, păcat,
Căci când tu m'ai legănat,

C'un picior mă legănai,
Cu gura mă blăstămai:
— Să n'am cină cu-așezare,
Nici odihnă la mîncare.

Când tu, maică, m'ai făcut,
Bine ție și-a părut;
Dac'ai văzut că-s ficior,
Să nu-mi fi cântat de dor,
C'as fi plîns cât as fi plîns,
Zile rele n'as fi ajuns!

Bădișor, floare domnească,
Toată lumea te urască,
Nime să nu te iubească,
Fără cât te-am iubit eu,
C'ai fost mare prăbălău.

Săracă inima mea,
După cine se topia,
După cea bureană rea,
Nici nu-i bună de mîncat,
Nici nu-i mândră de purtat,
Fără de făcut păcat;
Nici nu-i bună de iubit,
Fără de păcătuit.

POVESTEA Unei Coroane de oțel

Scrisă anume pentru țărâtime.

De

GEORGE COȘBUC.

Oastea.

4. Apărarea steagurilor.

(Continuare.)

Dar povestea cu steagul dorobanților din Teleorman?

Era la Plevnița, într'o Vineri, cu o săptămână înainte de Sfânta-Paraschiva Dorobanții bin Teleorman, amestecați cu puțințel din Vlașca, năvăliră asupra redutei.

Aceasta era a treia încercare ca să cucerim. O izbise Șonța și Mărăcineanu, la ziua luptei celei mari, apoi Nicolae Ion la o săptămână după aceea.

Nici de data asta n'am avut noroc. Cu toate că mai intraseră in foc alte două regiamente, Turcii îngrămădindu-și toate puterile asupra noastră, ne-au împins îndărăt.

Pe căpitanul Gănescu l-au tras Turcii cu cângile in saș și ei și l'au tătat cu topoarele. Tot așa pe locotenentul Lemneaș. Ofițerul nostru s'asternură câmpului, răniți.

Într'o vreme, aproape de șanțul redutei, sergentul Ilie Petcu ajunsese cu steagul

Pentru oameni cam bătrâni e grea călătoria, dar dacă s'a putut sui până la înălțimea lui Achim, ar fi putut să și ia osteneala să se ducă până la cruce în băile Herculană, și de-acolo în sările de vară să și arunce privirea asupra Orfeului și văzând cele ce se întâmplă acolo, să se întrebe singur pe sine, care corăspunde adevărului ceea ce a scris?

De încheiere îi zicem și noi: bunule băștinăș Mehadințan, veghează de pe înălțimea lui Achim, bine faci, numai cât veghierea ta să fie dreaptă, sfaturile tale să fie înțelepte, ear reflecțiunile aruncate în vânt, să nu fie reclamă jidovesc de bălcu. Cu acestea, atimabile, am încheat, promițându-ți că la ori și ce obiecțiuni, fie cât de nedrepte și tendențioase, nu-ți vom mai reflecta.

Cei rătăciți.

Comitiva subscrisă de patru persoane din societatea cultă română a Mehadiel. — Redacția.

Recenziune

asupra cărții „Predice ocazionale și funebre” de Dr. Em. Elefterescu (1900), scrisă de Ioan Nicorescu, preot în Jabar.

(Continuare.)

Să pășim mai încolo; după ce dl Elefterescu trece peste un pasagiu destul de frumos, intră din nou în ogaș și foarfecă frumos predica dlui T. Gael. S'o vedem.

Elefterescu: Această viață scurtă, această gustare puțină din traiul pământesc, se începe cu nașterea și se gătește cu moartea, astfel că tot cel născut odată în lume, trebe să moară.

A muri!? Scurt cuvânt a muri! Nu conține decât numai patru litere, însă actul morții cuprinde în sine toate necerurile înfricoșate.

T. Gael: Această viață scurtă, această gustare puțină din traiul pământesc se începe cu nașterea și se gătește cu moartea, astfel încât tot cel născut odată în lume are de-a părăsi lumea, are de a muri.

A muri!? Scurt cuvânt a muri! Nu conține numai 2 silabe și patru litere.

Însă actul morții cuprinde în sine toate necerurile înfricoșate.

Aci sînt necesitat a mă opri, spre a constata o greșeală a dlui „autor”, Dr. Elefterescu; d-sa trece încă peste 4 șire și nu le decopiază, ci intră d'adrepul în materia

cuvântării, fără a observa regula retorice; dacă nu o și face după regulile omiletice, apoi cel puțin așa ca să se observe cel puțin o trecere cât de mică din exordiu, în tractarea materiei, dar' nu în felul cum a scris respective plagiat, într'un chip de tot fără formă — ciontat —, așa că nime nu poate cunoaște, care e introducerea și care e tractarea. Țin să amintesc, că această scădere o poți găsi la toate predicile d sale.

Dl T. Gael însă a distins aceste 2 părți capitale ale predicii sale.

Să intrăm în tractarea materiei.

Elefterescu: Ce este a muri? A muri este a părăsi pentru totdeauna lumea în care am locuit, masa la care am mâncat; cu un cuvânt, toate locurile.

T. Gael: Ce este a muri?! A muri este a părăsi pentru totdeauna lumea în care ne-am născut, orașul, satul... în care am viețuit, casa în care am locuit, masa la care am mâncat, școala în care am învățat, patul în care ne-am odihnit, grădina și câmpurile în cari ne-am preumblat, cu un cuvânt toate locurile etc.

Și pentru ca să nu fiu prea lung în aprecierea specială, constat în general, că dl Dr. Elefterescu o mână tot cum a început cu decopierea, mai bine plagierea, lăsând afară unele pasaje ce i-se păreau de superflue; ear' ca să demustru cât de bine consună ambele predici, voiu cita aci paralele și epilogul amândurora:

Elefterescu: Spre a întări cuvintele mele, nu vă voiu osteni aducerea aminte cu exemple din trecut; priviți vă rog numai la acest coșciug, care închide osemintele unei ființe gingașe, care abia numărăse zile din viața sa, și eacă a trecut în regiunea eternității. Moartea ei, care o răpi așa de iute dintre noi, a trecut-o la o viață dulce, nelăsându-o a gusta din amărăciunile vieții pământesci, ea gustă acum fericirea cea dată unora ca dinșa de către Dumnezeu, după-ce gura prea dulcelui Mântuitor i-o asigură aceea zicând: „A unora ca acestora este împărăția cerurilor”. A trecut să petreacă acolo, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin:

„În patria cerească, egală pentru toți, Acolo nedreptatea și ura nu domnește, Nu cumperi cu viața pământul de trei coți”.

Mângăiați-vă dar', întristați părinți, căci această floricea vestejită aici înflorește și se roagă pentru voi în împărăția cerească.

Și mai era de găndit, să poată Turcii smulge steaguri din mână de voinici așa de sprinteni și de inimoși ca Hristea?

În tot războiul noi n'am pierdut nici un steag. Nu erau flăcăii noștri așa de slabi, ca să aducă țării atâta rușine.

Dar de la Turci am smuls multe steaguri. Și după semnele vitejiei noastre, le-am fi smuls și mai multe, dar nu le aveau. Osman dase poruncă regimentelor din Plevna, să-și îngroape steagurile, ori să le ardă mai bine, numai să nu cadă în mâna dușmanilor. Când s'a dat Osman prins, ni-a închinat și câte-va steaguri, singurele pe cari le aveau. Ear la Vidin, când s'a închinat cetatea, ne-am ales și cu vr'o câte-va steaguri.

Dar pe două le-am dobândit cu puterea și cu vitejia, în luptă, le-am smuls din mână de bărbați voinici, nu le-am găsit închinat și asvirlite jos înaintea noastră.

Ear întâmplarea smulgerii lor a fost așa.

Pe unul mai mic l'a scos din mână unul Cerchez roșiorul Petru Mohor. Întâlnindu se într'o zi un escadron de călărași, pe câmpia Etropolului, cu o ceată de Cerchezi călări s'au isbit cu inime și au început să se taie cu săbiile. Se vede că

și noi toți cari am venit să dăm acestui suflet curat și blând onoarea cea din urmă, să zicem:

„Să-î fie țărina ușoară și memoria binecuvântată”. În numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sânt Amin.

Gael: Spre a întări cuvintele, nu vă voiu osteni aducerea aminte cu exemple din trecut; priviți numai la acest coșciug, care închide osemintele unei ființe gingașe, care abia numărăse zile din viața sa, și eacă a trecut, în regiunea miraculoasă și plăcută a eternității. — Moartea ei, care o răpi așa de iute dintre noi, o a trecut la o viață dulce, nelăsându-o a gusta din amărăciunile vieții pământesci, ea gustă acum fericirea cea dată unora ca dinșa de către Dumnezeu, după-ce gura prea dulcelui Mântuitor v'o asigură aceea zicând: „A unora ca acestora este împărăția cerurilor”. — A trecut să petreacă acolo, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin:

„În patria cerească egală pentru toți, Acolo nedreptate și ura nu domnește, Nu cumperi cu viața pământul de trei coți”.

Andr. Murășianu.

Mângăiați-vă dar', o voi, întristați părinți căci această floricea vestejită aici, înflorește și se roagă pentru voi în împărăția cerească și noi toți, cari am venit să dăm acestui suflet cast și blând onoarea din urmă să zicem: „Să-î fie țărina ușoară și memoria binecuvântată”. Amin.

(Va urma.)

Creștini buni.

Tinerii români David Șerban și Petru Șerban împreună cu vitrigul lor tată, au dăruit pentru biserica noastră gr.-ort. din Peștera, un rind complet de vestimente preoțești în preț de 100 coroane.

Pentru această faptă marinimoasă primească dăruitorii și pe această cale mulțămita întregii comune.

Deie Dumnezeu, ca aceasta să-î îndemne și pe ei și pe alții, ca din prisosul ce-î au să deie și pentru mărirea lui Dumnezeu, când credința fără fapte moartă este.

Cerchezii erau anume trimiși cu steagul, să-l ducă unde-va.

Ai noștri au pus pe fugă pe Cerchezi. În toila isbirii lor, Cerchezul, care purta steagul înfășurat pe umeri, a dat să fugă înainte, ca să mântue steagul. Căți-va călărași i-au ieșit înainte, ear Mohor și-a repezit calul spre Cerchez. Acesta a isbit calul lui Mohor cu sabia peste ochi, dar și Mohor a isbit pe Cerchez în umăr și a pus mâna pe prăjina steagului.

Căit se ridicară în două picioare. Mohor lăsase frâul pe coamă și cu o mână trăgea steagul, cu alta isbia românește pe Cerchez. Acesta ținea frâul cu dinții, strângea într'o mână steagul și cu alta trăgea focuri de revolver. Și s'au învălmășit acolo amândoi, și'n urmă Mohor smulse steagul, ear Cerchezul primind câte-va de cheltuială, a rupt-o la fugă.

Cu celalalt steag a fost un lucru mai încrecat. Acesta era și mai vrednic să te ostenești pentru el.

Era un steag mare, de mătăasă verde, cu ciucuri de aur, și cu aurituri pe margini. La mijloc avea semnul legii turcești, luna în chip de secere, cusută cu fir de aur, ear împrejurul ei erau slove turcești cu învâșturi din biblia lui Mohamet, toate de aur. Era vechiu, și după marginile cam des-

La una însă atrag atențiunea credincioșilor noștri și anume:

Dacă oare-care voiește să cumpere pentru biserică ceva, atunci să întrebe pe parochul lor, că de ce are biserica mai mare trebuință?

În modul acesta, credincioșii ar fi scutiți de a fi înșelați de agenți, cari desigur își trag procentele mari. Bună-oară, vestimente preoțești și alte ornate bisericesti se pot procura de-a dreptul dela Librăria sau Tipografia archidiececană, sau dela Tipografia sau Librăria diecesei Caransebeșului, de unde le vor căpeta cu prețuri foarte moderate și în stil gr.-or.

Un binevoitor.

„Masa studenților” din Brad.

La „Masa studenților” de la gimnaziul român gr. or. din Brad, s'au mai înscris:

a) Membri ajutători: dl Sabin Banciu, sub-locotenent ces. reg. și dl Nicolau Obadău, neguțator.

b) Membri ordinari: D-ra Maria Cristea, învățătoare; d-nii: Ioan Săbău, Nicolae Luca, Ioan Golda și Emeric Vuca (ospetari); Alexandru Săbău și Petru Cioflica (măiestri croitori); Ioan Împărat (măcelar); Emil Pop, curălar; Ilie Zărna, Nicolau Costea și George Feier (timari); Nicolau Popa, Teodor Popa iun., Teodor Achim, Petru Lupea, Petru Bota și Nicolau Golcea (economi) și Toma Oțel, întreprinz., cu toții din Brad; dl Petru Lepa din Criciova.

A contribuit „Clubul” din Criciova cu 2 coroane.

Mândra noastră tinerime studioasă de la școalele superioare, deși supusă multor și mari greutăți, totuși știe da însemnătatea cuvenită unei instituțiuni umanitare, ca „masa studenților”.

Stimatul domn Nicolau Mihalin, candidat de profesor la universitatea din Cluj, cu ocaziunea concertului tinerimei române academice din Oradea-mare, a știut folosi momentul cu un frumos succes, entusiasmând pe cei buni la inimă, ca să nu-și uite de-a contribui și ei cu ceva la noua instituțiune „masa studenților” dela gim. rom. din Brad. — Glasu-i dulce l'au și ascultat contribuind următorii st. domni: Toma Păcală, protopop și X. Y. câte 4 cor.; Nicolau Zigre, adv. 3 cor.; Nicolau Mihulin, cand. de prof., Teodor Sacota, notar în Crișitor, Dr.

trămate se vedea că era purtat prin multe răsboaie.

Când au intrat după a patra năvălă, vânătorii și dorobanții în Grivița, steagul era în redută. După ce vîzură Turcii, că s'a sfîrșit cu ei și că e pierdută reduta, au fugit spre Plevnița și spre tabăra de la Bucov. În zăpăceala lor, au întârziat cu steagul, neducându-l la adăpost de cu bună vreme.

Se făcuse un vîlmășag de nespuns în redută. Românii intrau, Rușii năvăliau, Turcii parte se împotriviau, parte răsbiau printre ai noștri să fugă. Te taeca fumul de pușcă, și reduta era plină de morți.

Intr' acel amestec de oament, vânătorul Ion Grigore dă cu ochii de Turcul care purta steagul. Turcul năzuind spre un colț de redută, ca să iasă la larg, alunecă și căzu. Unii spun că ar fi fost asvirlit de pe parapet, de ai noștri. Vânătorul, cu baioneta pe pușcă se repezi spre Turc să-l străpungă; Turcul un m ode vre-o patruzeci de ani, înalt și puternic de te înflora, se întoarse liniștit spre Român și dete de câte-va ori foc cu revolverul.

N'a nimerit, ear Ioan Grigore îl străpunsese cu baioneta pe sub furca pieptului. Până ce să apuce Grigore Ioan să smulgă steagul

regimentului într'un loc primejdut. Cei ce apărau steagul se răriseră. Și, eată, vine o schije de obuz și răstoarnă pe Petcu. Nu era mort, și ținea strîns în mână prăjina steagului. Dar numai prăjina, căci spărtura obuzului lovide steagul, rupându-i prăjina sus de tot, tocmai sub pânză.

Steagul asvirlit de puterea obuzului, a sburat departe și a căzut pe coama șanțului turcesc.

Turcii nu se mai uftau după steagurile noastre, dar acuma, văzându-l pe acesta căzut lângă ei, s'au repezit să-l apuce. Cei din șanț au întins cârligile după el, ear un Turc mai apropiat întinse mîna să-l tragă în șanț.

„Steagul, steagul!” strigară dorobanții, apărâți că-l pierd. Atunci sergentul Toader Hristea s'aruncă de-odată spre steag, și chibzuind că n'o să-l poată nici smulge așa de iute din mîna Turcului, nici să-l apuce înaintea lui, s'a trântit cât era de lung peste steag, acoperindu-l cu trupul.

Turcul care întinse mîna, buimăcit de întâmplarea aceasta, și-a tras mîna repede îndărăt, căci Hristea i-o prinsese sub piept.

L'au lovit Turc i pe Hristea cu cârligile în cap, dar el s'a ridicat repede și strigând: „E la mine, copii!”, a arătat dorobanților steagul. „După steag, băieți!” mai zise el și săriră cu toții înainte, înfăcșurați de vitejia jutelui sergent.

Ilarian Duma, adv., N. Rocsin, rig. în drept, N. Crainic, not., I. Cupșa, Iuliu, Vereș, Aurel Zigre, rig. în drept, I. Vălean și Dr. Nicolae Popovici câte 2 cor.; M. Popescu, jurist; N. N., Petru Cismaș jurist, N. N., S. Babi, contabil, X. Y., N. N., N. N., N. N., Vreu nu-vreu, N. P., Mihaiu Flonta, N. N., A. Horvat paroch, N. N., Iuliu Bardossy, prim. și Iosif Diamandi, câte 1 coroană; Aurel Crișan, jurist, N. N., D. Mangra, jurist, I. Budó și N. Moldovan câte 40 fleri. Cu totul 50 coroane.

Primească afectuoasă mulțumită a tinerimei din Zarand și jur atât domnii membri, cât și dl Nicolau Mibulin, candidat de profesor, pentru interesul și zelul ce-l poartă noii instituțiuni dela gimnaziul din Brad. — Vasile Boneu, profesor.

Brad, Februarie, 1901.

Dela sate.

Din Comlăuș, Luni, 18 Martie n. a. c. a avut loc în Comlăuș, în prezența unui public numeros, înmormântarea fruntașului *Georgiu Budiu*, fost membru în comitetul comunal și parochial, mort în etate de abia 40 ani. Pe reposatul îl deplâng: Intristată-i soție Floarea Budiu, născută Rosu împreună cu șapte orfani: Pavel, Iuliana, Maria, Sena, Badochia, Dimitrie și Simeon; apoi frații: Ioan, econom; Pavel, profesor în Brașov și numeroase rudeni și amici.

Să fi fost cu inima de peatră cel ce a fost prezent la această înmormântare, totuși trebuia să lăcrimeze, văzând pe cei șapte orfani, împrejurul sicriului și rugându-se de *tăicuța* lor să nu-i părăsească, să nu-i lase puști. Dar totul era în zădar. Tatăl lor nu-i mai auzia; glasul plin de durere al fiilor săi nu-l putea deștepta. El sta la toate rece și nemiscat, până când sicriul fu slobozit în mormânt și negrul pământ îl acoperi pe vecie dinaintea fiilor săi, pe cari atât i-a iubit și pe cari i-a crescut ca un adevărat tată. Dela sfânta biserică, dela școală, din corul bisericesc, cu un cuvânt, dela tot ce era bun, frumos și folositor, reposatul se îngrijia ca fiii să nu lipsească. Durere însă că n'a trăit să vadă familia crescută după cum doria. Moartea l'a răpit din mijlocul lor încă în floarea vârstei. I-a lăsat în mâna bunului Dumnezeu, care este tatăl tuturor și care nu părăsește pe cei ce-l iubesc și se îngrijește de cei orfani.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace!

Convocare.

P. T. membri ai despărțământului învățătoresc din tractul protopresbiterial ortodox oriental al *Lugojului* sunt prin aceasta invitați la prima adunare de despărțământ din anul administrativ 1900/1901, care se va ține *Joi* în 23 Martie st. v. (4 Aprilie st. n.) în sala cea mare a școlilor ort. rom. din Lugoj cu următorul

Program:

Ședința I. (Începutul la orele 8 a. m.)

1. Serviciu divin împreună cu chemarea Duhului sfânt.
2. Deschiderea adunării prin preșident.
3. Citirea circulariului comitetului central.
4. Constituirea despărțământului.
5. Prelegere practică din învățământul intuitiv, ținută de membrul *Al. Onaie*, inv. în Lugoj.
6. „Învățământul pentru nobilitarea sentimentelor“, studiu pedagogic prelucrat după Dr. W. Rein, de G. Joandrea, inv. în Lugoj.

Ședința II. (La orele 2. p. m.)

7. Prelegere practică din gramatica limbii române ținută de *George Balteanu*, inv. în Jdioara.
8. Prelegere din istoria patriei de G. Joandrea, inv. în Lugoj.
9. Chestiunea împărțirii manualelor școl. din fundațiunea Stefan Antonescu.
10. Raportul cassarului.
11. Raport despre bibliotecă.
12. Propuneri și curenții.
13. Statorirea locului pentru proxima adunare de despărțământ.

14. Încheierea adunării.

Lugoj, la 5/18 Martie 1901.

Dr. G. Popovici,
president.

George Joandrea,
notar.

Doi șoareci.

— Fabulă. —

Era într-o toamnă, pe vremea când toate vietățile-și bat capul cu gândul asupra greului vieții din lungul iernii, ce aceluși aceluși are să bată la ușă, cerând intrare. Un șoarece de câmp, care petrecuse câte-va ierni în gaura sa din largul lanului acoperit cu zăpadă, suferind frig și câte și mai câte alte necazuri și lipsuri, îngrozindu-se de trista vedenie ce-o prevedea, simțind apropiându-i-se greul vieții — ostenit de multele alergări în sus și 'n jos, adunând să-și umplă jgînița, lungit la soare se adănci în gânduri. Pe unde'l vor fi purtat gândurile, numai el știa, destul, că, trezit ca dintr'un vis greu, oftând zise: — Căți din neamul șoarecesc petrec zile bune, având toată îndestularea, fără a fi ostenit și adunat, ear eu trebuie să-mi petrec zilele cu atâtea necazuri și suferințe, fiind expus la câte primejdii!

După ce a mai stat puțin pe gânduri, s'a luat la drum și, din răzor în răzor, din deal la vale și din vale la deal suind, ajunse într'un oraș din apropiere, descălcând sub perețele celei dintău case, unde, pândindu-se, privind în sus și 'n jos, în dreapta și în stânga — eată, că la intrarea unei gauri i-se arătă un altul din neamul șoarecesc, care, de asemenea pândindu-se, privia cu grije în toate părțile.

— Bună ziua, frate! — salută campanul.

— Să trăești cu bine! — resalută orășanul.

— Ce lume pe aici!

— Las-o focului! Dar unde umbli pe aici?

— Am fugit să scap de rău și să dau de bine.

— Dar ce bine s'ii pe aici?

— Să-mi asigur viața...

— Cine atentează la viața ta? Doar foamea?

— Nu atât foamea, cât vulpile, cari, chiar la mijlocul iernii, când e mai frig cearecă a rău scoate din locașul meu.

— Intră mai adânc în pământ și nu te va pute scoate.

— Dar dacă'mi descopere odată cuibul, la ce să mai stau în el? căci mă năpădește apa și unde să alerg în cap de iarnă, când într'alt loc nu am adunat?!

— Și crezi, că noi aici suntem mai fericiți?

— Da, așa cred.

— Te înșeli. Mai multă foame răbdăm noi. Afară de aceea viața noastră e expusă la mai multe primejdii, că avem mai mulți vrăjmași, cari zic, că noi nu avem parte de nimic din ce a dat Dumnezeu; ba și ce e al nostru curat, zice că e al lor.

— Cine's acei vrăjmași ai voștri?

— Cine? Hm! Pe tine te mănăcă vulpea, dacă te poate prinde, căci numai cu ea ai de lucru; dar când gândești, că pe noi, dacă ne poate prinde, ne mănăcă, afară de neamul vulpesc: neamul cănesc, neamul pisicesc și... O, când mi-aduc aminte de multele curse ce ni-se pun în tot locul și în curse de multe-ori ni-se pune slănină friptă ș. a. ca să miroase de departe....

Hei! Noi ca orășeni, mai cuminte, mai pășiți ne știm pzi mai bine și cu teate acestea: azi unul, mâne altul cădem în gura morții. Tu, care nu cunoști lumea pe aici, stau bun că n'ai duce-o viu până mâne. Mai bine te du pe unde ai venit, că ești mai fericit la câmp decât în așa locuri, numai bagă de seamă să-ți faci cuibul unde nici vulpile nu prea îndrănesc să-și bată halaripe.

— Bine zici, frate! Mulțam de sfatul bun!

Și s'a reîntors șoarecele ear la gaura părăsită și, văzându-se de vrăjmași, a trăit când mai bine, când mai rău până perit de bătrân.

Ați putut vedea țărani, cari, poate lăcomind la traiul domnesc, sau gândind că viața le va fi mai tiguță, având mai multă îndestulare și mai puține necazuri și primejdii la oraș, își părăsesc caminul părintesc strămutându-se la oraș. Dacă are cine' sfătul, se rentoarce din vr' me la vatra sa; dacă nu, tot se convinge singur, când: sau pierie în mai neagră sărăcie dând din rău în mai rău, sau se reîntoarce bătând pe bătă, scârbit de traiul avut la oraș. „Fie pânea cât de rea tot, mai bine'n vatra mea.“

Gavril Bodnariu.

din mâna Turcului, l'ar fi străpuns Turcii cari sosiră, dacă n'ar fi sărit într'ajutor alți doi vânători, un căprar și un sergent. Uaui dintre Turci pusese mâna pe steag. În vreme ce celalalt ținea drumul vânătorilor.

Turcul care apucase steagul spunea mai târziu, — căci a fost prins — că dacă ar fi apucat în mână steagul, avea de gând să-l ascundă sub manta și să sară peste parapet. Dar, din nefericirea lui, Turcul cel rănit nu lăsa steagul din mână, nici chiar tovarășului său.

Vânătorii au trântit pământului pe amên doi Turcii, pe unul mort, pe altul rănit. Apoi au tras un glonț în capul Turcului cu steagul, i-au deslețat mâna și au luat steagul.

A doua zi maiorul vânătorilor, Candiano, cu tustrei vânătorii au dus steagul și l'au aruncat la picioarele Domnitorului. Ear Domnitorul li-a mulțumit cu mare laudă. Insuși împăratul Rușilor se 'nveseli cu inima de smulgerea acestui steag.

5. Călăreții.

Dintru început rostul călăreților noștri la Plevna a fost să deschidă drumurile pedestrimii, alungând cetele de Turci. Mai târziu au avut să țină în pază drumurile noastre, să le cutreere laturile și să le vegheze, ear drumurile Turcilor să le încurce, împedcând sosirea oștirilor ajutoare și a carelor cu munițiuni în Plevna.

De donă ori i-au sosit lui Osman oști într'ajutor.

Întău, zeca miș de oameni, aduși de un pașă, cumnat al Sultanului, venind de pe drumul Sofiei. Oastea a intrat nesupărată de nimeni în Plevna, căci drumul Sofiei era dincolo de riul Vidului, ear pe acolo nu era pedestrimă creștină.

Două drumuri mari erau dincolo de Vid: spre Sofia, la deal, și spre Rahova către Dunăre. Amândouă erau în mâna Turcilor. Și văzură creștinii, că până ce vor fi deschise drumurile acestea, li vor tot sosi ajutoare lui Osman, și că impresurarea e fără folos numai pe o parte a Plevnei.

Atunci călărimea Rușilor s'a îndesuit pe drumul Sofiei, ear roșiorii și o parte din călărașii noștri pe drumul Rahovei, ca să-l închidă.

Pașa, cumnatul Sultanului, își făcuse însă redate tari pe drumul Sofiei, la Teliș și la Dubnic, și lăsa în ele la vre-o zeca miș de oameni, ca să-i apere și sa-i vegheze drumul. Și a pornit a doua oară Pașa, aducând oaste lui Osman și o nenumărată mulțime de care cu fâină, cu plumbi, cu de toate. Și l'a hărțuit călărimea Rușilor, isbindu-l pe de toate părțile, dar s'a apărât vitejește Turcul și, spriginii și de redatele din drum, a intrat în Plevna.

Ar fi adus oștire și de-a treia oară,

dacă nu s'ar fi gândit creștinii să treacă peste riul pedestrimă, să bată întâu redatele cari apărâu drumul, și apoi să s'așeze cu tunuri și cu baionete în calea pașei. Intre pedestrima trecută au fost vr'o câte-va batalioane de Români, pe lângă Ruși. Și s'a făcut luptă mare la Dubnic și la Teliș, și au cucerit creștinii redutele prinzând pe Turcii din ele. Mare vitejie au arătat Românii la Dubnic, și multă laudă li-se cuvine.

După asta a început să se înglotească pedestrima creștină dincolo de riul, impresurând Plevna și pe partea aceea. Și n'a mai putut Osman să primească ajutoare de-afară, și de aci înainte a fost închis cu totul.

Roșiorii și călărașii, cari erau pe drumul Rahovei, au luat în stăpânire toată partea locului și au tot isbit îndărăt stolurile de Cerchezi, cari se țineau pe acolo.

Au prins de câte-va ori convoiuri de care cu fâină și cu plumbi, pornite spre Plevna, au prins și cirezi de boi. Roșiorii și călărașii s'au tot îndepărtat la Plevna, ear în urmă împreunându-se cu puștica oștire de dorobanți, care era pe lângă Dunăre, au tot înaintat, călărimea cu pedestrima, ajungând până la Rahova, și s'au apucat s'o bată.

De aci înainte s'a schimbat rostul călărimei noastre, căci oștirea care a cucerit Rahova, nu s'a mai întors la Plevna, ci a tot mers înainte spre Vidin și a făcut răbo-

iul pe lângă Dunăre, neamestecat cu Rușii. De la Rahova începe răboiul nostru curat românesc.

Oștirea aceasta era ajutată de peste Dunăre de oștirea de strajă din tabăra Calafatului. Dar era pușintică, ear de la Plevna nu se putea rupe altă oștire ca să-i vie totu ajutor. A înaintat însă încet, încet, bătând pe Turci. Ear după ce a căzut Plevna, toată oștirea noastră — afară de câte-va regimente cari au adus pe robiiți Turci în țară — a plecat de la Plevna la Vidin ca să-l bată.

De la Rahova înainte, cât a ținut răboiul, călărașii și roșiorii, parte au iscodit drumurile și locurile, cale de o zi înainte pedestrimii, parte au stat pe lângă pedestrimă și i-a dat ajutor în lupte. Ciocniri cu călăreții turci au avut mai în toate zilele, dar fără pierdere de oameni, căci Turcii nu prea se întindeau la vorbă și fugiau.

Luptă mai cu virtute au purtat la podul Hrișteșului și la Smărdan. Despre ele v'am povestit mai înainte, la luptele pedestrimii.

O parte din călărași a rămas tot la Plevna până la căderea ei, ca să fie alergători cu porunci de la o tabără la alta. Dintre roșiorii a stat la Plevna, până la sfârșit, numai un escadron, care ținea pază Domnului Carol și-L însoția pretutindeni.

(Va urma).

Intimpinare.

Primim următoarele: La cele publi- cate în nr. 9 trecut rog a publica răspun- sul meu. Mărimd reprezentanța noastră sa- lariiul fostului al doilea vice-notar C. Drimba, cu 100 fl așa s'a rugat și vice-notarul întâiu Cristof, că după ce s'a mărit salariul celor doi de mai sus, să i-se mărească și al său

Intrebăm: pe care reprezentant l-a in- demnat ori silit primarul Paigie Alesu, să voteze mărirea salariului? Vina o poartă acele reprezentanți, cari au fost de față și nu au votat de fel.

Toți, cari cunoaștem pe primarul Paigie Alesu, îl știm om de omenie și cu conștiință curată, și că nici când nu va călca, pe căile fostului primar Andrei Ballan, care numai rușine și blăstăm a adus asupra satului nostru.

Banat-Comloș, 13 Martie 1901. Teodor Ciolac (Mitrov).

Noutati

Arad, 22 Martie n. 1901.

Reuniunea de temperanță. Mai mulți locuitori din Socol săptămânile trecute adunându-se la casa comunala au hotărât să înființeze o reuniune de temperanță, ai cărei membri să se deobliga a nu mai bea vin- ars. Totodată membrii să solvească în fie- care săptămână 10 bani, din cari să se adune un fond spre scopuri de ajutorare și împrumuturi. Reuniunea are deja 60 membri.

O grevă. Recomandăm d lui Dr. Rafiu să citască următoarele (din „Gazeta“, nrul dela 8/21 c., pag. 3, coloana 4):

Duminecă săptămâna studenții dela seminarul Nifon s'au pus în grevă contra direcției seminarului. Causa acestui act de revoltă fu faptul că au fost opriiți Du- minecă a eși din seminar. Această oprire le era dată, ca pedeapsă pentru insubordo- nare. Studenții au refuzat zilele trecute să mănânce niște brăni, care li se dase; și începu să strigă. De aici a pornit agitarea și mersul disciplinar, care li s'a dat l-a făcut să se pue în grevă.

Di procuror Dobrescu s'a dus imediat la seminar, a adunat pe studenți și după ce le-a ascultat plângerea li-a făgăduit că ce stăruia va fi rezolvată în favoarea celor care au dreptate. Apoi i-a sfătuit să se liniștească. — Casul cu această grevă s'a rezolvat astfel:

În urma revoltei elevilor din clasele IV, V, VI, VII și VIII dela seminarul Nifon Metropolitul din Capitală, direcțiunea a suspendat cursurile aceluia seminar și începere dela 1 Martie și elevii au fost trimiși pe la casele lor. Reprimirea elevilor nu se va mai face, decât fiind însoțiți de părinții sau tutorii lor; iar pentru garantarea pe viitor a unei liniște, fie care elev este îndatorat a avea un corespondent în București.

Am dori apoi să ne spună și dl Murșanu ce zice despre măsura luată de direcția dela Nifon, unde profesor este de altfel și Aurel C. Popovici. Și neprihănitul Cicio ce zice: fost-a criminală și hotărârea celor din capul Seminarului bucureștean, cari au adus încă și procuror în școală? Nu va scrie contra lor o serie de articole în „Tribuna“, aflând că tinerilor, cari vor fi fost „flămânzi foarte“, li-s'a dat brânză stricată?

Să-i fie rușine. Din Pectea primim următoarele: Joi în preseara de 15 Martie casina maghiară din Pectea a aranjat o serată cu „dărdăra“ și cu petrecere de joc. Întru pomenirea revoluției lui Kossuth din 1848, și la această petrecere a participat și dascălul nostru Eftrem Hodogon, solvind ca preț de intrare 2 cor., pentru banchet 8 cor. Foaie românească nu are în casa sa nici barem de 4 cor. La casina ungurească e membru și are bani să iee parte și la bancheturi revoluționare în loc să-și caute de școală.

Un rățecit. Ni-se scrie: Ziua de 15 Martie se serbează în toate părțile Ungariei de către Unguri cu mult alai și mare pompă. Ungurii din comuna Ghioroc, ca în tot anul, așa și acum au serbat această zi servind în presară și un banchet de cel unguresc, în casina maghiară din loc încipătat cu mult chiu și vai abia de un an și a cărei „listă de membri“ încă s'a cetit la masă, ca un fel de decor al zilei.

Ne am indignat auzind, că în cinstea acestei zile preotul Constantin Puticu, din Cuvin încă s'a înscris de membru ordinar la casina maghiară, solvind 24 coroane pe an.

Câtă batjocură și câtă dejesire! Un preot român să se înscrie astăzi membru la o societate maghiară, solvind 24 coroane pe an, iar în același timp în casa lui să nu țină o singură foaie românească, astăzi, când bietele noastre foi românești se luptă cu atâtea lipse și neajunsuri. Nu cugeți, părinte, că ar fi lucru cu mult mai frumos, mai cinstit și mai demn de un preot român, când te-ai înscrie de membru la o societate românească? Sau poate nu știți că avem și de acelea? Iți recomand eu: „Asociațiunea națională arădănească“ ori „Astra“. Ce zici?—X.

Femele în contra luxului. Femele din insula Creta, ca și odinioară în Atena la inițiativa lui Lysistrates, au format o reuniune cu scopul de a combate luxul. Pre- cum se știe, vechea încercare ateniană n'a reușit și toată acțiunea abia a ținut o jumătate de zi. Se pare însă, că acțiunea în Creta are să fie mai durabilă. Cretanele voesc să scoată din lumea toaletelor hainele scumpe și împodobite cu o strălucire atât de costisitoare. Jurnalele franceze se miră de lucrul acesta și fac observări reușite la acțiunea damelor din Creta. Ele nu pot înțelege, cum tocmai în Creta poate fi în suflete pentru o mișcare în contra luxului.

Cum se poate, ca acolo, unde mai înainte domina atâtă pompă și strălucire orientală, să-și facă acum loc simplitatea cea mai nobilă? — se între ba foile franceze. „Journal des Debats“ scrie: „Trebuie să avem în vedere, că Cretanii sunt de origine dorică, prin urmare sunt înrudiți cu Spartanii. Legile lor se aseamănă cu legile lui Lycurg. Acum urmăm dintr-o cauză necunoscută să aruncăm toaitele lor atât de costisitoare și în schimb vor urma în costume simple. Doar săptămânile lui Dr. Evans au produs schimbarea asta mare?“ — observă cu ironie numita foaie. Se știe anume, că nu de mult Dr Evans și-a terminat săptămânile s'au aflat obiecte și ornamente din vremuri dinainte cu 3000 de ani. Toate acestea sunt de cea mai mare simplitate.

Necroloage. Ni-se anunță înțetarea din viață a regretatului Heroldambse T. Stănescu din Brașov. În vârstă de 24 ani, înfăptuit și în 5/8 Martie a c. înmormântat înmormântat s'a făcut Mercuri, în 7/20 c. după amiază din casele proprii (strada Castelu- lui), în cimitirul din Groaveri al bisericii sfet Adormii din Brașov-Cetate. — Il deplăg părinții, frații și surorii și numeroase rudeni.

Fie-i țărina ușoară!

— Afiam cu adânc regret înțetarea din viață a domnișoarei Ana Petco, fiica avocatului de odinioară Dr. Lazar Petco din Deva, întimplată în Abbazia, unde plecase cu vânduva sa mamă la loc de cură. Remășițele mortuare ale defunctei fecioare, în vârstă de 20 ani, au fost transportate la Arad, unde s'au așezat spre eternă odihnă în cimitirul central, Joi la 21 l. c.

Fie-i odihna lină!

Asociațiunea pentru spriginirea învățăcelor români din Brașov. și-a ținut Du- minecă după amiază adunarea generală în noul său local. A participat un număr des- tul de însemnat de membri. Ședința a fost deschisă de președintele I. Socaciu, profes- or, prin o cuvântare potrivită momentului. D-sa a arătat scopul ce-l urmărește societate- a și în cuvinte la înțelesul tuturor a des- fășurat și un fel de program de activitate ce i-se impune în viitor, pentru-ca ținta nobilă la care tinde să fie atinsă și lucrarea ei să dea roade tot mai bune și mai îmbelșugate. Cuvântul de deschidere a fost primit cu vii aprobări. După alegerea a doi membri verificatori ai procesului ver- bal și după alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri noi, secretarul I. Darin a cetit raportul general al comitetului des- pre activitatea acestuia în anul 1900. Din datele raportului s'a putut convinge fie- care de marele folos și de nobila lucrare a acestei asociațiuni, care da impuls și sprigin valoros formării clasei meseriașilor

români. S'a dovedit totodată și zelul și stă- ruința ce s'a dat comitetul în împlinirea datoriunilor sale. A urmat cetirea raportului asupra casei și al comisiei cenzurătoare, cari s'au primit cu unanimitate și fără discu- siune. După votarea proiectului de budget pe 1901, s'a întregit comisiunea cenzurătoare și comitetul. La urmă președintele onorar P. Petrescu, a mulțumit comitetului pentru stăruințele și lucrarea neobosită ce a desfășurat în ajungerea scopului asociației.

Dare de seamă. La petrecerea din B- Ineu au supraolovit următorii: Kovács Maria 3 cor.; Rev. domn protopop Const Gurban, 6 cor.; dl adv. Dr Fii'op, 3 cor.; dl Karton Aladár, 3 cor.; dl Rác 5 cor.; dl Moisiu, 2 cor.; mai mulți dl oficeri din loc, 6 cor.; dl adv. George Feier, 5 cor.; dl medic Dr. Borsos, 2 cor.; dl protopretore Borsos Géza, 2 cor.; dl Eich, 2 cor.; dl pretore T. Vu- culescu, 3 cor.; dl proprietar Stefan Petco- vici, 3 cor.; dl Meisinger, 1 cor.; dl apotecar Pinier, 3 cor.; dl major Filipovics, 2 cor.; dl adv. Dr. Merö, 3 cor.; dl notar Stra- ner, 3 cor.; dl jude cercnal Bitto, 2 cor.; dl inginer Franyó, 2 cor.; dl ospătar Genat, 3 cor.; dl jude dela judecătorie Takács, 2 cor.; dl Koczka 50 fl. — Deci întreg veni- torul a fost: 252 coroane de tot, din care detragându-se spesele, cari au fost multe fiind două muzici și spesele căluserilor și altele 144 coroane, — venit curat în fa- vorul pentru procurarea de cărți copiilor or- fanți a fost 108 coroane.

Boroșineu, 25/II 1901.

Pavel Divlea, inv. rom. controlor; Constantin Pantea, cassar.

Nouă stație balneară în Transilvania. În comuna Hegyész-Bod, lângă M-Oșorheiu s'a descoperit un bogat izvor de feruginoasă. Deja s'a și format o societate pe acțiuni pentru exploatarea noului izvor.

Post de scrietor notarial. La notariatul cercnal din Mândruloc (co- mitatul Aradului, posta Glogovați) se caută un scrietor, care are praxă su- ficientă în agendele notariale și po- sede limba română și maghiară în scriere și vorbire. — Salar anual: 600 coroane și proviziunea întreagă, afară de spălat.

Avis. În prăvălia mea de manu- factură și de fer în Abrud am lipsă de trei învățăceli români, și anume 2 pentru prăvălia de manufactură, iar unul pentru prăvălia de fer. — George Ivașcu, comerciant.

De vânzare. O economie mică și foarte folositoare. În comuna Plagova, Mehabia, este o economie de 8 lanțuri catastrale și 1500 Mt. □ de vânzare, și adică: un loc pentru casă 320 Mt. □ în părți cositurs, 4 l 269. Mt. □ în 5 părți arătură de 3. l. 1259. Mt. □ O vie aproape de scadele Herculană 1262. Mt. □ Doritorii de a cumpăra, să se informeze la vânzătorul Ioan Corneanu fi- nanz-Oberaufseher în Oravieța Petroleum- fabrik

Un candidat de avocat cu praxă advocatuală și care vorbește corect limba română, poate afla îndată aplicare în cau- selaria avocatului Dr. Nestor Opream din Sân-Micășușul-mare (Nagy Szt. Miklos). Re- flectanții să se adreseze direct numitului avocat.

O doamnă tânără, cu bună creștere și cultă, caută loc de menajeră la un domn vė- duv cu stare, la un preot vėduv etc. — A se adresa la redacția foil noastre.

Posta Redacției.

Timișoara. Cartea către sânta adunare va fi folosită după indicație. Mirena Besen și I. Neamtu. Nu mai e necesar: ce să vă adresați unora cari nu vor să se subscrie?

Drăgășineu. OI-ce vi-s'ar fi făcut omul tare nu și părăsește biserica. Și cine își pără- sește azi biserica, mâne poate să-și părăsească și limba, neamul. Dacă vi-s'a făcut nedrep- tate de prota, trebuia să cereți dreptate la

consistor, iar nu să părăsiți biserica. Christos a fost restignit și totu nu s'a lăpădat de bo- tozul lui Ioan!

Coriștilor, B. Comloș. Alegeți-vă alt președinte, decât dl Păcășianu nu vrea să aibă grijă de propășirea D-Voastră. Destul de rău face!

S. G. pe Marșă. E târziu să scriem acum; trebuia să raportați îndată.

Ollaca. Am fi de părere să nu publi- cați nimic. Noi îl știm preot brav și dacă sunt neînțelegeri, ca frați buni, căutați să faceți pace.

Posta Administrației.

Dlul George Petrovici inv. în Cerova: Cu 2 coroane primite acum ați achitat abonamentul pe al doilea semestru din anul trecut 1900. Ne mai datorati dar cu 2 coroane pe semestrul prim din anul acesta (ianuarie-Iunie 1901).

„Vatra părăsită“

de Ioan Slavici.

Cea mai nouă scriere a distinsului nostru literat.

Se poate comanda la administrația „Tribunei Poporului“, Arad. Prețul unui exemplar 75 cr.

ECONOMIE.

Reprivere economică de peste săptămână.

Schimbarea timpului spre bine cu care se începe primăvara, a înfăptuit și asupra comerțului de cereale, astfel că în prețu- rile de vânzare și cumpărare s'a observat o urcare, și țergurile au fost mai animate. După bursa din Budapesta se constată următoarele prețuri:

Table with 2 columns: Cereals (Grâu, Cucuruz, Ovės, Secară, Rapiță) and Prices (Aprilie 1901, Cor. 7.61-7.62, etc.)

per 50 kilograme.

Table with 2 columns: Făina (Nr. 0, 1, 2, 3) and Prices (Cor. 25.-, 24.-, 23.-, 22.40, etc.)

per 100 de kilograme.

Table with 2 columns: Făină roșie țărițe (Nr. 0, I, II, III) and Prices (Cor. 24.-, 23.60, 23.20, 19.20, 17.40, 15.40)

Pășăioase

Table with 2 columns: Legumes (Fasole, Mazere, Linte) and Prices (Cor. 8.25-9.-, 10.50-12.50, 10.-15.-)

Unsoare de porc. Cor. 55.50 per. 50 kilogr. Slămina: Cor. 47-48

Semințe:

Table with 2 columns: Seeds (Trifoiu roșu, Lușernă, Mohor) and Prices (Cor. 51.60.-, 40.-48.-, 7.50-7.75)

Prețurile la 22 Martie 1901

în piața din Arad.

Table with 2 columns: Grains (Grâu, Cucuruz, Secară, Orz, Ovės) and Prices (Cor. 7.-7.10, 4.80-4.90, 6.50-6.60, 5.50-5.80, 5.40-5.60)

Editor. Aurel Popovici Barcianu. Red: respuns: Ioan Russu Șirianu.

Resultat minunat!

	Absint		Alaș	
Anisete	Nu e mai dulce!			Nuet
	ca lichorul de casă, pe care fiecare damă în mod ușor îl poate prepara.			
Benedictin	Prețul unei sticlute e 60 fleri.			Cafea
	care e de ajuns la prepararea unui litru de lichor fin.			
Chatreuse	Vojtek și Weisz			Maraschino
	prăvălie de drogherie și parfumerie în			
Caracao	ARAD.			Portocale
	Rum		Vanilie	

Mulțumire generală!

373 5—10

Concurs.

Pe baza ordinului Ven. Consistoriu gr. or. român aradan de sub Nr. 10914/900 se publică concurs din nou pentru îndeplinirea parohiei din comuna **Pâncota**, protopresbiteratul Șiriei, diecesa Aradului, — devenită vacanță prin moartea decedatului Isaiă Faur — cu termen de alegere pe 22 Aprilie (5 Maiu) 1901.

Beneficiul acestei parohii e:

1. Una sesiune pământ estravilan comasat de 33 jughere 1010□
2. Un intravilan.
3. Birul de 300 coroane din cassa episcopiei culturale.
4. Venitele stolare dela 140 case.

În temeiul ord. Consist. Nr. 6932—7540 din an. tr. decretându-se această parohie de casa primă, concurenții sunt avertizați a susține petițiile adresate comitetului parohiei, instruite conform §-lui 15 litera a) din „Reg. pentru parohii” până la 17/30 Aprilie 1901 exclusiv, D-lui protopop Georgiu Popovici în Șiria (Vilagos), ear cu observarea §-lui 18 din citatul „Regulament” sunt poștiți a se prezenta în cutare Duminecă ori sâmbătoare pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Alesul e obligat a ține catichisare cu ucenicii meseriași de rel. gr. ort. română din Pâncota în toate Duminecile de peste an, fără altă remunerare.

Pâncota, din ședința Comitetului parohiei, ținută la 8 Martie 1901 st. n.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: Georgiu Popovici m. p., protopresbiter tractual.

577 1—8

Crema Margareta

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseții !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

În câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încreșturile și ciupiturile de vârsat (bubac), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tină și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masagiului. Spre ac st scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurătenii de piele, ci și încreșturile, ciupiturile de bubac și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arșitei soarelui și a vârețului.

Se poate și ziua întrebuința.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fl. 553 14—

Săpunul Margareta 70 fl.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntat, 2 cor.

Blondinisarea părului de orice culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanoschiuică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fl. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustăților, 50 și 70 fl.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogheriile; Brusa, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detal la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, în Arad.

Folosese demult Crema-Margareta. Primește simpatii mele pentru efectul bun al acestei creme.

București

Marla Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta și marca mea de fabrică înregistrată!

Institut de cura.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de lecuire:

Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangestul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în cura naturală, se vor practica următoarele metode de lecuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exerciții în mânăuirea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriu. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală).

Baie cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrai, boalelor de nervi, audațiunii, boalelor de sânge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprind și cura de apă rece necesară). Cei cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boale femeiești, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și organice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor, anemie, nervositate și boale de femei. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casuri mai puțin grele de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru casurile mai grave de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice Băi feradice și galvanice: pentru nervositate, slăbire de nervi, incochondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancz, și lecuirea morfismului. 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalații: în cameră de inhalații, contra boalelor de gât și de plămâni. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svedeză pentru copii, contra îngustimei pieptului, boalei de cord și cocoase; pentru grăsimia cordului, boale de intestine și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea cazului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fiecare bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Orice faptuire se întâmplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela oarele 6 dimineața până la 7 seara; ordinațiunii dim. dela oarele 8—9, d. am. dela 2—4

Dr HECHT,

541 5—

Arad, Strada Zrinyi (fostă Szeged) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de Teatru, între prăvăliile Mareșch și Szabó). Telefon 270.